

ΜΙΑ ΔΥΣΤΥΧΙΣΜΕΝΗ ΠΟΗΤΡΙΑ

Η ΜΑΡΣΕΛΙΝΑ ΝΤΕΜΠΟΡ ΒΑΛΜΟΡ

Η ζωή της. Τα βασάνα της. Η δυστυχία και η συμφορά τήν καταδιώκουν, 'Ο πρώτος της έρωσ, 'Η εγκατάλειψίς της. 'Ο γάμος της. Η πείνα και ο θάνατος τήν δέρνουν αλύπητα. 'Ο θάνατός της. Τα τραγούδια της.

Λίγοι άνθρωποι σ' αυτόν τόν κόσμο πέρασαν τόσες δυστυχίες όσες πέρασ η γλυκειά και παθητική ποιήτρια Μαρσελίνα Βαλμόρ. 'Η άλληλογραφία της πού έξεδόθη κατά τόν 1896 και πού ξαναδόμησος τή οθυσμένη της δόξα απέκαλυψε όλη τή δυστυχισμένη ζωή της, όλες τίς συμφορές πού τράβηξε, τούς πόνους και τίς φτώχειες της.

'Η ιστορία της ζωής της θά μπορούσε νά συνομισθί στάς τρεις αυτές λέξεις: «Αγάπησε, υπέφερε, έλαψε!» Σ' ένα γράμμα της πρós τή μεγάλη τραγωδία Λίδα George, η ποιήτρια παραπονείται με πικρία γιά τή ζωή της λέγοντας: «Μόλις μόρθσα νά πάρω άναπνοή σ' αυτό τόν κόσμο μετάξυ τής μιάς δυστυχίας και τής άλλης!» Δέν πέρασε χρόνος χωρίς νά κλάψη, χωρίς νά θρηνηση γιά κάποιον θάνατο, γιά κάποια συμφορά.

'Η άρχαία πόλις τού Ντουαί ύπήρξε ο τόπος πούξησε τή πρώτα της χρόνια. Έγεννήθηκε στις 20 Ιουνίου 1786, και είναι τó τελευταίο παιδί τού Φελίξ Ντεμπορ, ζωγράφου εκκλησιών. Τά πρώτα της χρόνια τή πέρασε μέσα σ' έλεινο και φτωχικό σπίτι, με μίξερια και φρικτές στενοχωρίες. 'Υστερα έφυγε γιά τή Γουαδελούπα με τήν ελπίδα πώς θάπανε κάποια κληρονομία. Μόλις όμως πάτησε στό γησί αυτό τó βρήκε επαναστατημένο. Φωτιά, θάνατοι, χαλασμός. 'Αναγκάστηκε τότε νά ξαναγορήσει στήν πατρίδα της έντελώς συντηρημένη, γιατί έχασαν εν τώ μεταξύ τήν μητέρα της, συμφορά πού τής στοχίσε πολύ.

'Θεοφάτος καθώς ήταν ζήτησε νά πάσχη δουλειά στό θέατρο. 'Έσπανε όμως καθώς φαίνεται μαζί της τήν δυστυχία, γιατί τó θέατρο, στό όποιο προσελήφθη εκλείσε σέ λίγο καιρό. Πήγε κατόπι στό Μπροντό όπου έμεινε δυο μέρες χωρίς νά βάλη μουσική στό στόμα της! Άπ' τή πείνα έπεσε μέσα μέρα λιποθυμισμένη καταμεσής τού δρόμου. 'Ακολουθός ξαναγύρισε στή πατρίδα της όπου άγκαζαρίστηκε σ' ένα θίασο πού ελγε φτάσει από τή Δίλλη. Κατά τó 1803 έπαιξε στό Ρουέν ως λυρική πριμαντόνα τήν όπερα. Τότε τήν έπροσκάλεσαν στό Παρίσι όπου παρουσιάζτηκε με πολλά πλεονεκτήματα στήν Όπερα-Κομική. 'Αρχισε νά ζή πειά κάποια καλύτερα, είχαν εκτιμήσει τó ταλέντο της, τήν χειροκροτούσαν. 'Η φωνή της, κατά τά λεγόμενα τών κριτικών τής εποχής, δέν ήταν πολύ δυνατή, αλλά τó τραγούδι της ήταν γλυκό, χαριτωμένο και γεμάτο έκφραση. 'Έπαιξε άκόμη πολύ καλή κίθαρα, γιά τήν όποία γράφει στόν αδελφόν της: «Έίπε τó μόνο όργανο πού ταιριάζει με τή φωνή μου και με τήν κατάσταση μου». 'Η κρσίς της ήταν πολύ λεπτή ή γραμμές τού προσώπου της δέν ήταν και πολύ κανονικές, αλλά ή γλυκειά και μεγαλοχολική φυσιογνωμία της προκαλούσε ευθύς έξ άρχής τó ένδιαφέρον. Στίς φωτιές πού πετούσαν τά μάτια της, όταν έπαιξε έννοιησε κανείς ότι αισθανότανε βαθειά τούς ρόλους πού δημιουργούσε.

'Υστερα από τó Παρίσι έπαιξε στάς Βρυξέλλας τó Μάη τού 1807. Έλγε πολλά succès. Τό κοινόν έπαινούσε πολύ τήν καθαρή της ντιξόν, τόν ήχο τó γοιμενικό της φωνής της, τήν δύναμη πού ελγε νά μεταδίδη τή συγκίνησι. 'Ηταν βεβαία γιά τήν αύριο όταν ο θίασος πούπάιξε διελύθη κ' αυτός ξαφνικά. Ξαναγύρισε τότε ή Βαλμόρ στό Παρίσι και στό σαλόνι κάποιου Ντελί, έλληνικής καταγωγής, ός λέγουν, συναντήθηκε με τόν άγνωστό της! Λέγουν τόν άγνωστόν της, σ' αυτή όως τώρα δέν μπόρεσαν νά καθορίσουν ποιάς ήταν αύτός πού τόν άγάπησε τόσο. 'Η Βαλμόρ πίστεψε στούς όρους τού άνθρώπου αυτού, έμειθεσε με τά ταξίματα του και με τó όνεμο μιάς άτελείωτης ευτυχίας πλάι του, και τού έδόθηκε χωρίς ύπολογισμούς. 'Αλλά όλα αυτά τελειώσανε πολύ γρήγορα, και ελδε νά φτάγη πούλη γρηγορά ή σκληρή πραγματικότητα. 'Ο άγαπημένος της φεύγει έξωσαν γιά νά μη ξαναγυρίση, κ' αυτή μένη τσακισμένη από τή λύπη κ' ένα παιδί στήν άγκαλιά. Κ' έν τούτοις γιά τόν άπιστο αυτόν ή Βαλμόρ έγραψε τούς πειό ώραιούς ερωτικούς στίχους πού άκουσε ο 19ος αιών!

Μ' όλα ταύτα ή ποιήτρια δέν τόν μίσησε τόν άπιστο αυτόν. 'Ο πόνος πού τής προσένησε με τήν φυγή του έγινε άφορηή τής δόξης της. 'Από τήν πληγήν πού τής άνοξεν ο χαμένος της έρωτα, ξεχειλήσε μια πηγή μεγαλοχολικών και γεματών πάθους τραγυδιών.

Δέν τελειώσαν όμως ός έξεδόθη τά δυο δυστυχίες τής ποιητριάς, ή όποια έχασε τήν φωνή της, μετά τήν γέννησιν τού τέκνου της. 'Έπαιξε τότε νά τραγουδή αλλά άναγκάστηκε νά ξαναμπή στό θέατρο γιά νά ζήση τόν πατέρα της και τó παιδί της, τó όποιο ήταν ή μόνη ευτυχία πού τής άπέμενε, ή μόνη ένθύμησι μιάς άγάης.

πού ελγε καταραστεί, χωρίς νά μωρηί και νά τήν ξεχάση. Και ή παρηγορία όμως αύτή τού παιδιού της τής έλλειψε μετά λίγον καιρό. Τό λατρεμένο της αυτό παιδί άρρώστησε και πέθανε έξαφνα!

'Η νέα αύτή συμφορά έκαμε τήν ποιήτρια νά άλλοφρονήση

'Έπαιξε πλέον στό θέατρο γιά νά λημονή, νά ξεχάνη. 'Ο θίασος πού συγκυτελέγετο και ή ίδια βρισκόταν ήδη στάς Βρυξέλλας. Στόν ίδιο αυτό θίασο εβρίσκετο και ένας νέος ήθοποιός, ο Προσπερ Λανσανόν, ο όποιός έπαιξε ός πρωταγωνιστής. 'Ηταν ψηλός, καλοκαμωμένος με τόν όποιο ύπερακαωτικό. 'Η ποιητική φύσις και ή μελαγχολία τής Μαρσελίνας τού έκαμε τέτοια έντύπωση, όστε τής έξεμυστηρεσθή τέλος τήν φλογερή άγάπη του και τής έζήτησε τή χείρα της. 'Η Μαρσελίνα προσάθησε νά άρνηθί. Σ' ένα γράμμα της τού έγραφε: «Τίποτα δέν υπάκει πιδ ελκρινές από τήν καρδιά μου. Ξάς λέω λοιπόν δέν δέν μπορώ νά τήν ξαναδώσω σέ κανένα. 'Αφήστε με στίς λύτες μου. Δέν περιμένο πειά καιρό τόν θάνατο!»...

Τό ελκρινές όμως πάθος τού ήθοποιού τήν συγκίνησε στό τέλος και τόν Δεκέμβριο τού 1817 έγινε ο γάμος τών. Μά και τή φορά αύτή ήρθε ή συμφορά νά τήν πλήξη, τήν άμωρη αύτή γυναικα. 'Έπέθανε ο πατέρας της, τόν όποιο ύπερακαωσε!...

Παρήλθε όμως καιρός και πίστεψε πώς τά βασάνά της τελειώσαν πλέον, όταν νέν δυστυχίμα τήν χτύπησε πάλιν κατακέφαλα.

Στά 1818, έχασε τήν πούτη της κόρη, τήν 'Ιουλίττα μόλις ένός μηνός. Κατόπιν αύτού άρχισαν άλλεπάλληλες δυστυχίες και βασάνα. Τά θέατρα δέν δούλευαν. 'Αρχισαν φτώχειες.

'Αν και ο σύζυγός της ήταν τίμιος καλός με ήλικινική χαρακτήρα, δέν ήταν έν τούτοις καθόλου ενεργητικός, και καθώς φαίνεται δέν ελγε και μεγάλο ταλέντο. 'Έπιγαν στό Βέλιγο όπου δέν περνούσαν και άσχημα. 'Υστερα έκείνους θέλησε νά εγκατασταθούν στό Παρίσι. 'Έκει τούς βασάνισε πάλιν φρονιά ή φτώχεια. 'Ο άνδρας τής ύστερα από ένα δυστυχισμένο ταξείδι στήν 'Ιταλία πού μείνανε στό δρόμο χωρίς πενήταρα, γιατί ο διευθυντής τού διεύσε τόν θίασο, άποφάσισε νά πήη στή Λυών άφίνοντας τή γυναικα του και τίς δύο κόρες του, τήν 'Ινές και τήν 'Οντέν, στό Παρίσι. 'Η Μαρσελίνα κατά τήν άπουσία του όπέφερε πάλι φρονιά.

'Υπήρξε έποχή πού δέν μπορούσε νά στείλη και αυτά τά γραμματά τής λόγω έλλειψης χρημάτων γιά γραμματόσημο. Έλγε μάλιστα τήν ποιητική συνήθεια νά κλείνη μέσα σ' όλας τής τας έπιστολές άνθήν!

'Εν τούτοις παρ' όλη της τήν φτώχεια ήταν άπερίοπετος έλεσημων. 'Εβινε σέ όλο τόν κόσμο. Μιά μέρα έγραφε στόν αδελφó της στέλνοντάς του 15 φράγκα:

'«'Η καινούργια μου μετακόμισή μου τά πήρε όλα. Ξεχίουν πόσο τροπή έμια άφού σ' άφίνα σ' αύτή τή θεία. Έχω σιγμές άπερίγραπτες. Άδβε εν τούτοις τίς 15 αυτές δραχμάς και έξέρε διεγώ στερούμαι και τó ψωμί!»

'Υστερα από όλα αυτά ο θάνατος άρχισε νά χτυπή τήν πόρτα της και νά ερμώνη τó σπίτι της. 'Απέθανε ή κοίη της 'Ινές από φθίσι είκοσι χρόνων, κατόπιν δε ο αδελφός της, ή αδελφές της, ή πίο άγαπημένες φίλες της και τέλος ή πολυαγαπημένη κόρη της 'Οντέν. 'Ο θάνατος δρεπανάξιε αλύπητα γύρω της.

Γράφει ένα βράδυ πού ήταν τρομερά λυπημένη τή φίλη της Παυλίνα Ντουαμιέ: — «'Επήγα στήν εκκλησία και άναψα όκτώ κεριά ταπεινά σ' όν και μένα, γιά τής 8 ψυχές πού έχασα γιά πάντα, γιά όλους τούς άγαπημένους πού μιάς πέθαναν!... 'Έτσι καθώς έλιοναν τά κεριά αυτά νόμισα πώς θά σβήσω και γώ και θά πεθάνω!...»

Και όμως όλα αυτά τά δυστυχίματα δέν λιγότεψαν τήν άγάπη τής Βαλμόρ πρós τó Θεό. 'Ηταν πολύ θρησκα...

'Επειτα από τόσας συμφορές κόπησε τόν θάνατο. Τίποτα πιά δέν τήν κρατούσε στή ζωή παρά ή άγάπη τών γέννησος της, ο όποιός ύστερα από τίς καλλιτεχνικές του φιλοδοξίες, δούλευε σ' ένα ταπεινό γραφείο ύποπυργητος.

Τέλος ή πολυπαθή ποιήτρια άρρώστησε. Βασανίστηκε άπ' τήν άρρώστεια της όχι λίγο, αλλά τέλος ο θάνατος της έδωκε τήν γαλήνη πού ποθούσε.

'Η Βαλμόρ δέν υπήρξε ούτε πολύ ώραία, ούτε κοκέτια, ούτε γοιτηνική. 'Υπήρξε όμως πολύ καλή, υπήρξε δυστυχισμένη, υπήρξε μεγαλοφύχη. 'Η γλυκειά ποίσις της έντελώς δυστυχισμένη, υπήρξε ζυμωμένη με τó αίμα τής καρδιάς. 'Ο Σαιν Μπερ ελπε γ' αύτή: «'Ετραγουδήςε όπισ τó πούλι κελαηδεί, όπισ τó τραγούν βογκάει!»

Μεταφράσαν ποιημάτων τής Βαλμόρ θά δημοσιεύσανε προσεχώς. (Μετάρρ.) Α. Β. Παλμύρας

Μαρσελίνα Ντεμπορ Βαλμορ